

ALLA BARN
HAR RÄTT!

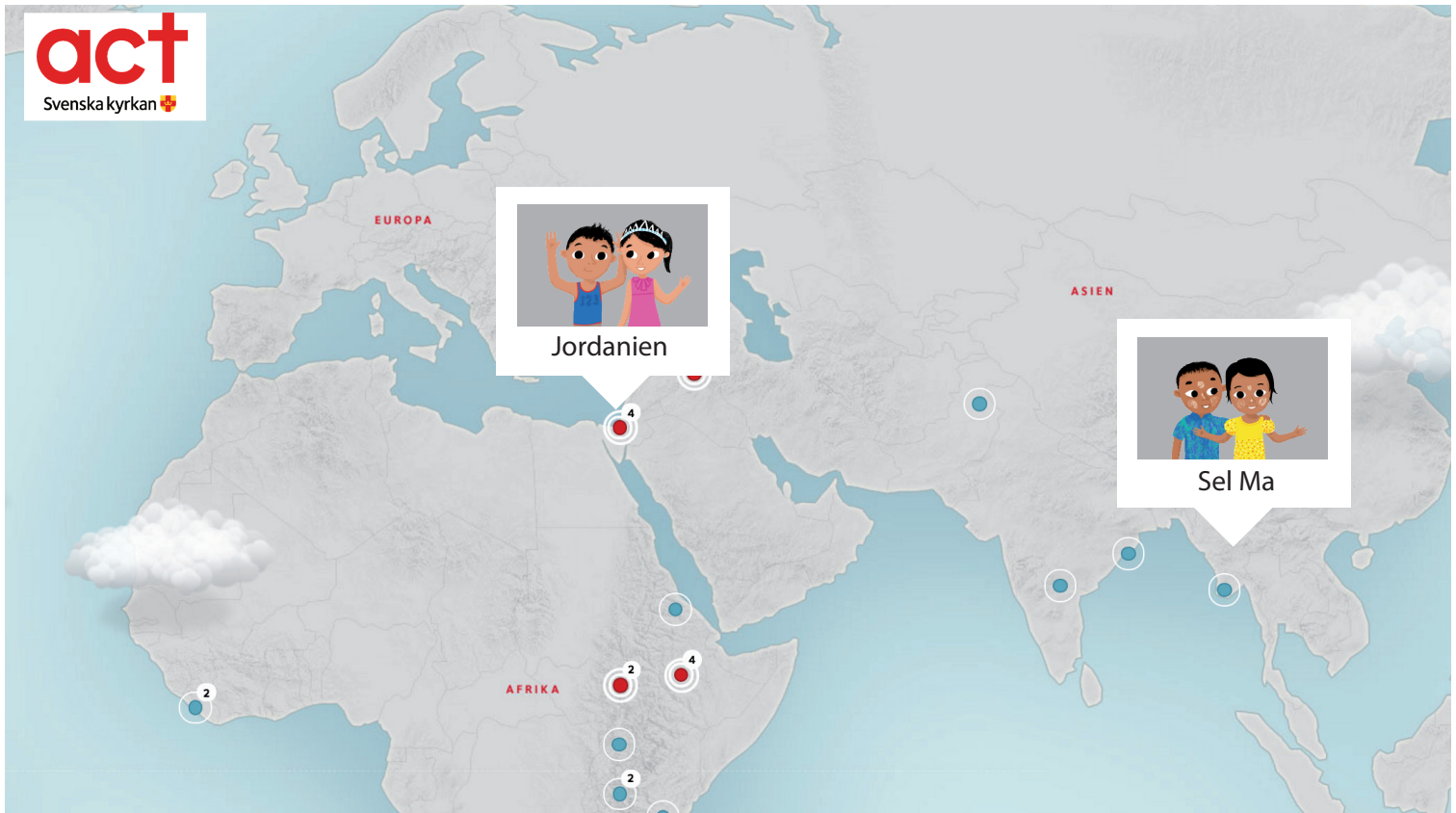

ALLA BARN ÄR LIKA MYCKET VÄRDA!

Denna bok tillhör.....

KAN DU HITTA SVERIGE PÅ KARTAN?

Detta är en karta med prickar på platser där Act Svenska kyrkan arbetar. Här ser du också var Zaid, Roxana, Maung och Moe Moe bor, barnen som du kommer att få träffa i detta pysselhäfte.

Hallå där!

Vad då rätt? Jo, alla barn i världen har särskilda rättigheter, just för att de är barn. I den här boken kan du lära dig mer om barns rättigheter. Du får också träffa barn från andra länder än Sverige. Dessutom finns det en hel del pyssel, tips och fakta.

När du bläddrar i boken kan du se att sidorna har olika färger. De ljusröda sidorna är pysselsidor. På de gula sidorna får du läsa mer om barn som flytt från kriget i Syrien till grannlandet Jordanien och som lever i fattigdom på landsbygden i Myanmar (Burma). På de ljusblå sidorna kan du lära dig mer om barns rättigheter och hur Act Svenska kyrkan arbetar för att ännu fler barn ska få sina rättigheter uppfyllda.

BARN ÄR ALLA
UNDER 18 ÅR

Vad är barnkonventionen?

Barnkonventionen är ett avtal mellan olika länder i världen som säger att barn är egna personer med egna rättigheter. De tillhör inte sina föräldrar eller andra vuxna! Barnkonventionen är som en samling regler som ser till att barn får det så bra som möjligt och blir respekterade.

Barnkonventionen är uppdelad i 54 avsnitt som kallas artiklar. Alla är lika viktiga och hör ihop, men artiklarna 2, 3, 6 och 12 som du hittar på nästa sida handlar om grunderna i barnkonventionen, som de andra artiklarna bygger på.

Vem var det som kom på barnkonventionen?

FN, som står för Förenta nationerna, antog barnkonventionen år 1989. 196 länder i världen har skrivit på och sagt att de ska följa reglerna. Det är många länder, men inte alla. I januari 2020 blev barnkonventionen lag i Sverige. Människor och myndigheter i Sverige måste alltså göra som det står i barnkonventionen. Sverige måste också berätta för FN vad som görs i landet för att följa barnkonventionen.

ARTIKEL 2

Alla barn är lika mycket värda

Inga barn får bli diskriminerade. Det betyder att ingen får bli sämre behandlad. Det spelar ingen roll vilken färg barnets föräldrar har på huden, om barnet är flicka eller pojke eller om barnet är rikt eller fattigt.

ARTIKEL 6

Alla barn har rätt till liv och utveckling

Rätt till liv betyder att länderna ska se till att barn inte blir dödade. Det kan vara både att barn inte ska bli dödade i krig och att barn får vård och mediciner när de är sjuka så att de inte dör av sjukdomar. Barn behöver många saker för att kunna utvecklas bra. Det kan vara trygghet, kärlek, mat, sjukvård, ett hem, möjlighet att leka och gå i skolan.

ARTIKEL 3

Barnets bästa ska alltid beaktas

Politiker, myndigheter, domstolar och andra som bestämmer viktiga saker ska alltid tänka på vad som är bäst för barn när de bestämmer om sånt som gäller barn.

ARTIKEL 12

Alla barn har rätt att säga hur de vill ha det

Vuxna ska lyssna på barn. Myndigheter och domstolar ska fråga barn vad de tycker och lyssna på det innan de bestämmer saker som gäller barn. Det kan vara om barnets föräldrar ska skiljas och de inte är överens om var barnet ska bo. Då ska domstolen fråga båda föräldrarna eller annan person som barnet bor hos, och barnet själv, hur de vill ha det. Det kan också vara att lärarna i skolan frågar barn vad de tycker innan de bestämmer hur lektionerna ska vara.

ARTIKEL 30

LÄR DIG SAMISKA!

Artikel 30 handlar om barn som tillhör minoriteter eller ursprungsfolk. I Sverige finns bland annat barn som är samer, sverigefinnar, tornedalingar, romer och judar. De har rätt till sitt eget språk, sin kultur och religion. Här kan du lära dig några ord på samiska.

På ordbok.sametinget.se
kan du söka på dina favoritord
och fylla i dem här

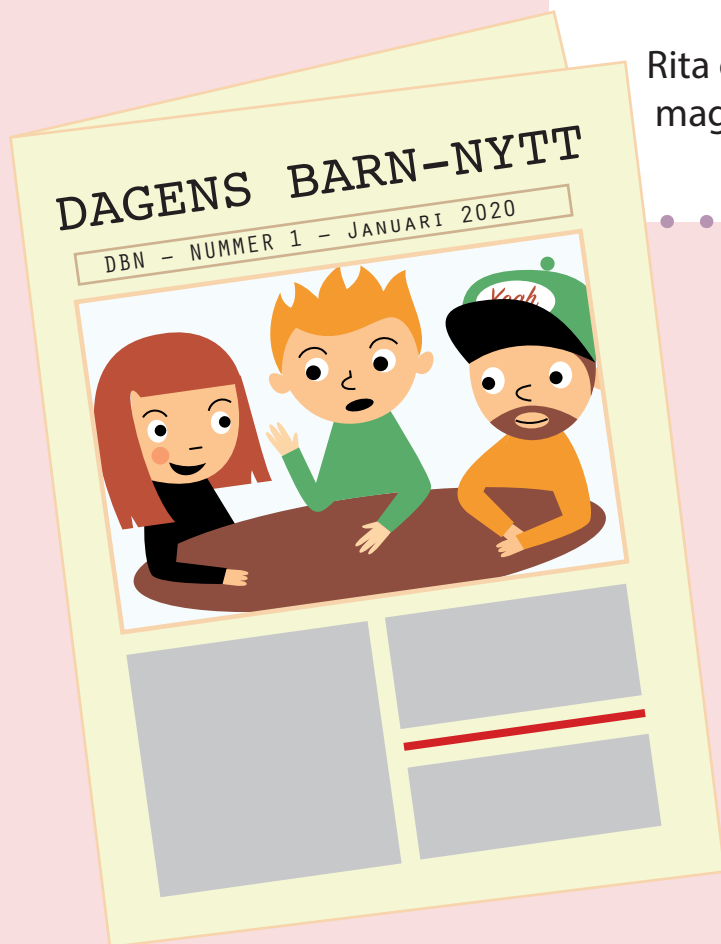

SVENSKA	SAMISKA
Hej	Bures
Vad gör du?	Maid don dagat?
Skratta	Boagustit
Kärlek	Ráhkisvuohta
Puss	Cummá
Ett, två, tre	Okta, guokte, golbma
Hej då	Mana dearvan

ARTIKEL 17

Handlar om att få läsa tidningar och böcker eller få information på annat sätt, till exempel via radio, TV och internet. Länderna ska ha lagar som skyddar barnet från filmer och texter som kan skada barnet.

Rita och klipp ut från tidningar och magasin. Hur ser din framsida ut?

ROXANA BERÄTTAR

Jag heter Roxana och jag är fem år. Jag kommer från Syrien. På grund av kriget flydde min familj därifrån. Jag bor i flyktinglägret Zaatari i Jordanien. Här bor jag med min mamma, lillebror Median och fem äldre syskon.

Jag känner mig förväntansfull. Jag har anmält mig till att börja skolan. En dag vill jag bli läkare och kunna bo och arbeta i Syrien.

Då skulle jag kunna bota sjuka människor där. Det är viktigt att som barn få kunna drömma om en bra framtid.

Nu ska jag och mamma gå på marknaden.

ARTIKEL 28

Handlar om barnets rätt att gå i skolan. Alla barn ska få gå i grundskolan. Det ska vara gratis. Länderna ska se till att fler barn får gå i gymnasiet och annan högre utbildning. Rika länder ska hjälpa fattiga länder.

Vi behöver köpa en skrivbok och en penna. Det behövs till skolan. Det är bra att det finns en marknad här. Då kan några flyktingar sälja saker och tjäna pengar.

I november börjar vintern och då måste vi i familjen köpa nya vinterkläder. Det blir väldigt kallt och alla mina syskon har vuxit sedan förra vintern.

HUR KAN VI HJÄLPA ?

Även i Sverige är det många som fryser om vintern och inte har råd med bra vinterkläder. Kanske har du eller någon i din familj en jacka att skänka bort?

Om du vill hjälpa barn i andra länder som har det svårt kan du exempelvis samla in pengar till Act Svenska kyrkans katastrof-arbete. Då får familjer möjlighet att köpa vinterkläder själva. Det är bra, för då kan även de som säljer vinterkläder i området tjäna pengar och köpa mat till sin familj.

ZAID BERÄTTAR

Jag heter Zaid och är snart fem år. Jag bor med mina syskon och föräldrar i Jordanien. Jag kom hit när jag var två år gammal, så jag minns ingenting från Syrien, där jag är född.

Men pappa säger att han är glad och tacksam till Gud för att vi fick komma hit, så jag och mina bröder kan vara trygga från kriget. Ibland tycker jag att det är tråkigt att bo här och jag vet att mina föräldrar saknar resten av vår familj och våra vänner som bor kvar i Syrien.

ARTIKEL 22

Handlar om barn som är flyktingar.

Länderna lovar att ge barn som kommer till landet skydd och hjälp. Det gäller både barn som kommer ensamma och barn som kommer med sina föräldrar.

Ett ensamt barn ska få hjälp att hitta sina föräldrar. Om föräldrarna eller andra släktingar inte hittas ska barnet få samma skydd och hjälp som andra barn får när de inte kan bo hos sina föräldrar.

Vi är mycket oroliga för dem också, det är farligt att bo i ett land där det är krig. Min morfar, morbror och moster dog i kriget.

Nästa år ska jag börja förskolan, och det ser jag jättemycket fram emot! Där finns det många leksaker och jag kan få många nya kompisar som jag kan spela fotboll med. Jag älskar att spela fotboll! När jag blir vuxen vill jag bli fotbollsspelare.

Min pappa har också byggt en lekstuga till mig bakom vår barack, av en presenning och staket. Där är min hemliga värld, och bara lillebror får komma in där. Det är viktigt att vi barn får vara i fred också.

ARTIKEL 27 OCH 24

Handlar om rätt till levnadsstandard och bra hälsa. Varje barn har rätt till att leva bra, ha någonstans att bo, kläder att ha på sig, rent vatten och mat.

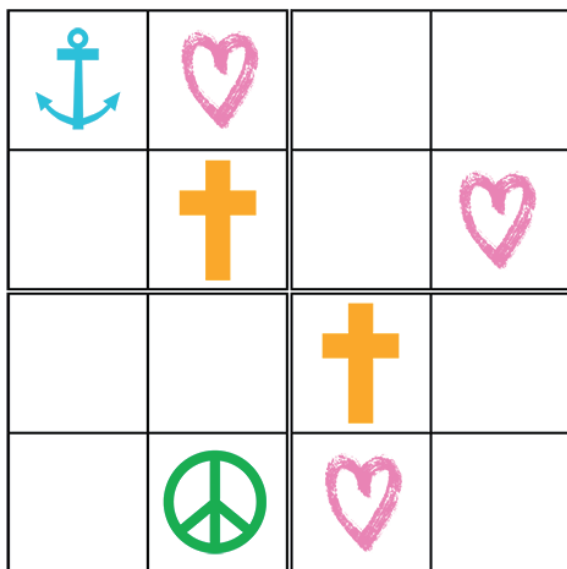

ARTIKEL 14

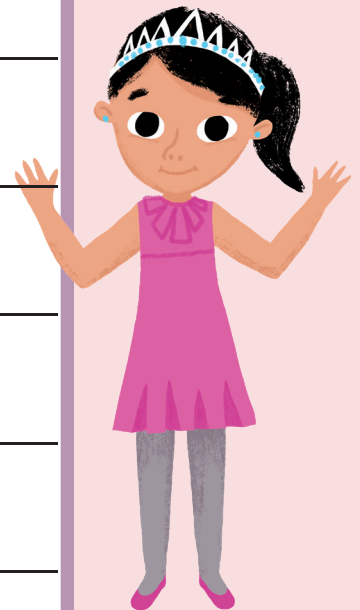
RÄTTEN TILL RELIGION

Artikel 14 handlar om att alla barn har rätt till andlig utveckling. Alla barn får tro på Gud och tro på det sätt som barnet själv vill tro. Det finns de som inte tror på någon gud, och det är också okej! Armita och katten Clara har ett sudoku med olika symboler, kan du hjälpa dem att sätta rätt symboler i rätt ruta? Om du inte vet hur sudoku går till – fråga en vuxen som kan förklara! Facit finns längst bak i häftet.

▷ mat, kläder, kramar

VAD BEHÖVER DU FÖR ATT MÅ BRA? FYLL PÅ LISTAN!

MOE MOE OCH MAUNG BERÄTTAR

Vi heter Moe Moe och Maung. Vi bor i en liten by här i Myanmar (Burma). Vad kul att ni kunde komma och hälsa på oss! Den som vill komma hit måste åka båt, och många tycker att det är för krångligt.

Det är flera timmar att åka båt till närmaste stad. Till risfälten är det lite närmare. Om vi får bestämma åker vi gärna med på båten här ute på floden när de vuxna ska till och från risfältet.

Många här jobbar med att odla ris för det är mest det vi äter. Ris är gott men ibland kan det vara lite tråkigt med bara ris. Nu när våra mammor har kunnat starta sina egna små företag har vi fått bättre mat. Det började med att de fick låna lite pengar och kunde köpa en gris. När den fick små griskultingar kunde vi sälja dem och få pengar. Vår gris fick många kultingar många gånger så mamma kunde köpa andra saker och sedan har det bara fortsatt.

Våra mammor är duktiga för många av de andra mammorna i byn kommer och handlar av dem. Sedan brukar alla kvinnor i byn samlas på möten och lära sig viktiga saker. Jag tror det kallas demokrati, ledarskap och jämställdhet men vet inte riktigt vad det är. Hoppas vi får lära oss samma viktiga saker när vi får börja skolan.

I dag får vi hjälpa till med att odla ris men våra mammor har sagt att om det fortsätter gå bra för deras företag så kommer vi få börja skolan snart. Min dröm är att lära mig läsa och skriva. Det verkar vara så roligt!

ARTIKEL 31

Handlar om rätten till vila och fritid. Barn ska inte bara behöva hjälpa familjen med till exempel odlingen, utan de ska få leka och göra roliga saker som att pyssla, busa, springa och spela med sina vänner. Barn har också rätt till att få ta det lugnt och återhämta sig för att orka med.

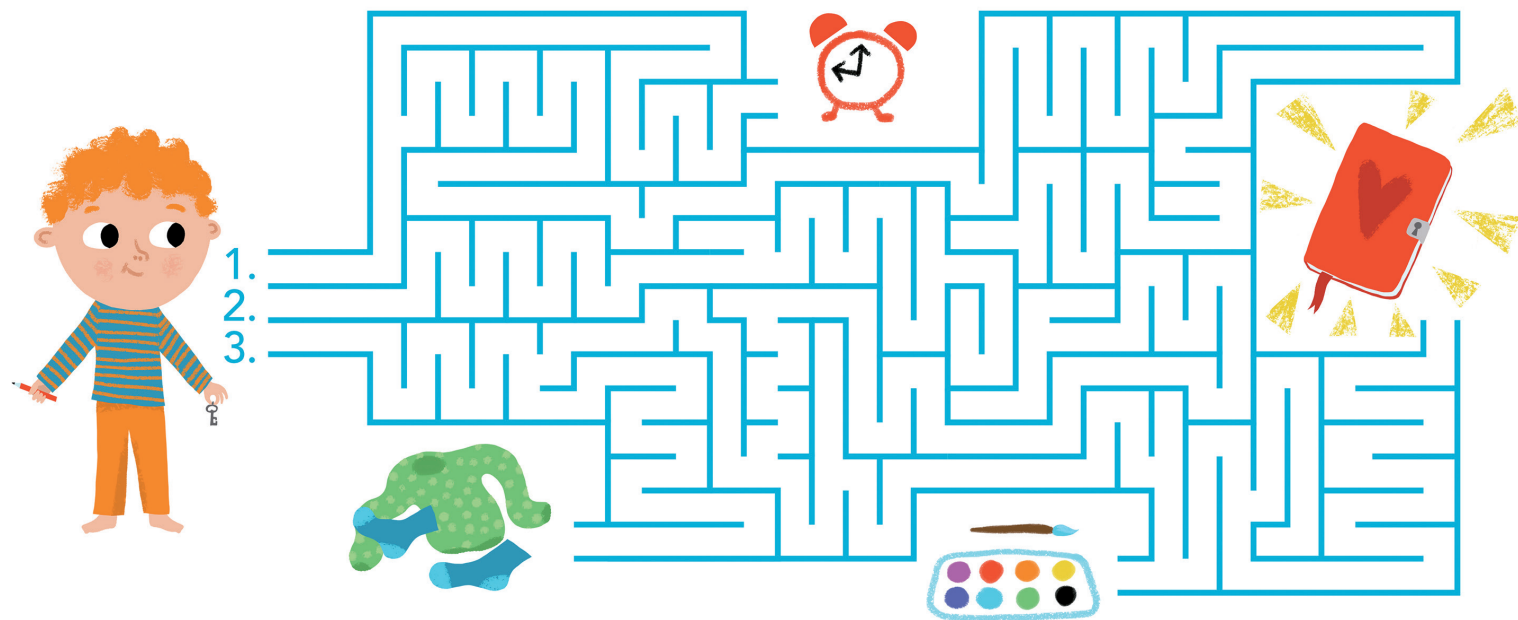
KASTA RÄTT BOKSTÄVERNA!

Artikel 13 handlar om yttrandefrihet. Alla barn har rätt att säga, skriva och tycka vad de vill, precis som Mia gör. Men bokstäverna verkar ha hamnat fel! Kan du hjälpa henne att kasta rätt dem? Vad säger Mia egentligen?

lala rä kila ycktem ärdav

Artikel 16 handlar om rätten till privatliv. Att alla barn ska få vara ifred ibland. Föräldrar eller andra vuxna behöver inte alltid lägga sig i! Vissa saker ska barn få hålla hemliga. Till exempel en dagbok där barnet skriver ner sina egna tankar.

Hjälp Leo att hitta till sin privata dagbok genom labyrinten. Men se upp för kläder, väckarklocka och målarfärger. Facit finns längst bak i pysselhäftet.

ARTIKEL 16

RÄTTEN TILL PRIVATLIV

Hur vi jobbar i Myanmar(Burma)

Act Svenska kyrkan

Som kristna tycker vi att det är viktigt att visa att varje människa har rättigheter och är oändligt värdefull. Därför är det självklart för oss att vi ska jobba även i andra länder än Sverige. Det gör vi genom Act Svenska kyrkan.

Myanmar (Burma)

Act Svenska kyrkan stödjer utbildning i mänskliga rättigheter och hjälper människor att organisera sig så att de ska kunna få det bättre. Vi stödjer också skola, sjukhus, jordbruksutbildning och rent vatten.

Ett exempel på ett projekt finns i den lilla byn Tone Le i landet Myanmar (Burma). Där levde människorna under många år långt ifrån dricksvatten. Kvinnor och barn fick gå långt och hämta vatten varje dag och det tog flera timmar. Dessutom var vattnet ofta smutsigt och gjorde barnen sjuka.

I dag har invånarna fått stöd för att bygga en ny, större damm och alla har tillräckligt med vatten. Dammygget hjälpte byn att organisera sig och hitta sätt att arbeta tillsammans.

En damm ger vatten till både djur och människor. Foto: Magnus Aronson/IKON

och Jordanien

Fotboll är en meningsfull fritidsaktivitet där barn kan lära känna varandra och samarbeta, oavsett varifrån man kommer.
Foto: Josefin Casteryd/IKON

Jordanien

Act Svenska kyrkan arbetar både med att stödja människor på flykt med mat, vatten, toaletter, skolutrustning och andra viktiga saker, och att skapa meningsfulla möten och aktiviteter för alla åldrar. På vintern hjälper vi till med underställ och gasvärmare.

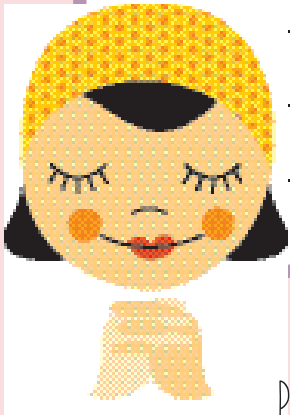
Act Svenska kyrkans specialitet är att jobba för att människor ska må bra efter att de har varit med om något hemskt. Många som flyr från kriget har sett och upplevt väldigt sorgliga saker. Om de sedan bara blir sittandes utan något att göra, kan det bli ännu värre.

Därför arbetar vi tillsammans med organisationer i Jordanien för att skapa meningsfulla aktiviteter för människor på flykt från Syrien.

I flyktinglägret Zaatari har Act Svenska kyrkan till exempel hjälpt till att bygga en fritidsgård för ungdomar. I fritidsgården arbetar syriska flyktingar som ungdomsledare. De har med vårt stöd även byggt en bollplan i anslutning till fritidsgården. När barnen kan spela fotboll och ha roligt tillsammans blir de vänner. Fotbollen är ett sätt att skapa fred mellan människor!

SKRIV DIN BÖN

GUD

AMEN.

PÅ NÄSTA SIDA: ► RITA IN DIG SJÄLV!! CIRKELN MED VÄNNER FRÅN HELA VÄRLDEN! .

Svenska Kyrkans Unga

En rörelse av barn och unga i Svenska kyrkan. Vi tror att alla människor är skapade av Gud, med samma värde, och behöver kärlek och respekt. Därför är alla välkomna till oss precis som de är. Vi tror att alla människor är viktiga och har röster som är värda att lyssna på. Därför vill vi att barn och ungdomar skall vara med och bestämma.

Svenska Kyrkans Unga jobbar med att göra världen bättre på olika sätt. Bland annat har vi en nationell arbetsgrupp för globala påverkansfrågor. Den gruppen har samlat en massa bra tips och material för hur just du kan vara med och hjälpa till för en bättre värld.

Läs mer på hemsidan
www.svenskakyrkansunga.se/globalt

Act Svenska kyrkan

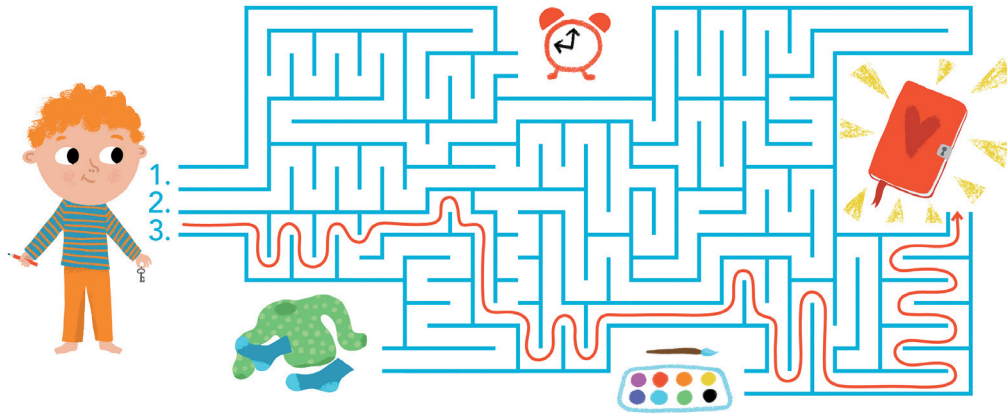
Vi lever alla under samma himmel. Vi har alla samma rättigheter. Ändå är det många människor i världen som utsätts för krig, våld och fattigdom. Eftersom kyrkan är så stor och finns över hela världen så är vi många som kan hjälpas åt. Act Svenska kyrkan samarbetar med kyrkor och organisationer i Asien, Afrika, Centralamerika och Mellanöstern.

Tillsammans kämpar vi för att alla människor ska leva ett tryggt liv med mat, arbete, skola och bra hälsa. Du kan gärna hjälpa till att samla in pengar!

Läs mer på hemsidan
www.svenskakyrkan.se/act

FACIT TILL LEOS LABYRINT

FACIT TILL ARMITAS SUDOKU

Detta pysselhäfte togs fram av
Svenska Kyrkans Unga i samarbete
med Act Svenska kyrkan
under Julkampanjen 2016-17
med temat Låt fler få fylla fem!
Materialet uppdaterades våren 2020.

Redaktör: Live Brathovde
Illustratör: Sanna Borell
Layout: Desirée Widell
Författare: Sofia Strinnholm
och Veronica Pålsson

act

Svenska kyrkan